

Fuglelivet i

SØRSJØEN NATURRESERVAT

TYNSET KOMMUNE

Toppand hann. Forsidefoto: Krikkand hann.

Sørsjøen naturreservat i Tynset kommune ble opprettet 18. desember 1981. Naturreservatet dekker et areal på 3.200 dekar. Formålet med fredningen er å bevare et viktig våtmarksområde i sin naturgitte tilstand og å verne om vegetasjonen, det karakteristiske og interessante fuglelivet og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området.

Naturforholdene

Området ligger sørvest for riksvei 3 omtrent midt mellom Tynset og Kvikne/Yset. Reservatet består av søndre del av Stubsjøen (Stugusjøen), Sørsjøen med tilgrensende store myrflater, samt Gløta med gamle slåtteenger, vierkratt og frodig kantskog. Også langs Banner^|çæ mellom sjøene og langs Tunna i sør er det frodig bjørkeskog. Langs Gløta finnes det små dammer og avsnørte meandersjøer. Den rikeste våtmarksbiotopen er sørenden av Stubsjøen, som er grunn og har åpne mudderflater og velutviklede snelle- og starrbelter. I perioder med lav vannstand utover sommeren dekker vegetasjonen det aller meste av vannspeilet.

Et rikt fugleliv

For fuglelivet har Sørsjøen naturreservat funksjon både som rasteplass under vår- og høsttrekket samt hekkeområde. Betydningen som rasteplass synes å variere fra år til år, avhengig av snøsmelting og isgang. Brunnakke, krikkand og toppand er de tallrikste endene på vårtrekk. Sørenden av Stubsjøen er grunn og næringsrik og trekker til seg en rekke arter av våtmarksfugler på leting etter næring.

I nedbørsfattige sommerperioder blottlegges store mudderflater, hvor mange vadefugler kan observeres. Ellers er vannvegetasjonen høy og tett og gjør området lite oversiktlig. Både her og langs Gløta med tilhørende dammer, og langs vassdraget ovenfor og nedenfor Sørsjøen hekker flere andearter, med brunnakke og krikvand som de tallrikeste. Flere sjeldne fuglearter er også sett i verneområdet.

Hva er våtmark?

Våtmark er naturtyper hvor vann og fuktige områder utgjør en betydelig del av landskapets karakter. Dette kan f.eks. være fjære- og gruntvannsområder, næringsrike vatn, sumpområder, deltaområder og myrer. De bidrar til å skape et variert landskapsbilde og til å øke opplevelselsesrikdommen i naturen. Våtmarker har ofte en rik, tildels svært rik flora og fauna, og mange plante-, insekt- og fuglearter er helt avhengige av disse naturtypene for å klare seg. Våtmark og myr spesielt har mange funksjoner som det er svært viktig å ta vare på. Både som vannmagasin i tørre perioder, som renser av vann på grunn av lang oppholdstid, og som karbonbinder.

Samtidig er våtmarkene er av de mest truede naturtypene vi har. De er utsatt for en rekke forskjellige inngrep som f.eks. gjenfylling, neddemming, drenering og søppelfylling.

Gluttsnipe. Mer enn 50 arter av våtmarksfugler, hovedsakelig ender og vadere, er sett i reservatet.

Stugusjøen

676

Nyheim

Nytrøa

P

Stugusjøen

Banneråa

Gløta

Sørsjøen

674

Sørsjøfloan

----- Grense naturreservat

Fugletårn

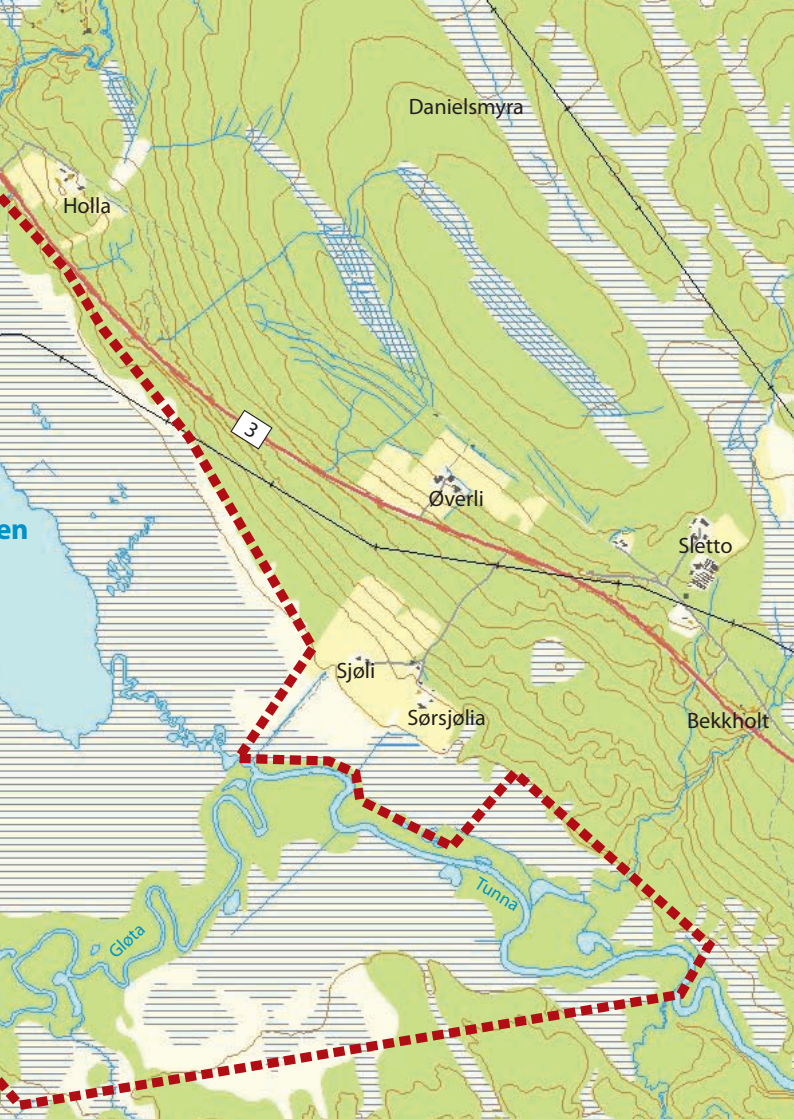

Parkering

0 m

500 m

Danielsmyra

Holla

3

Øverli

Sletto

Sjøli

Sørsjølia

Bekkholt

Gløta

Tunna

en

Fugleobservasjoner i naturreservatet

Fugletårnet som ble satt opp våren 2009, er en flott utkikksplass der du kan studere fuglelivet uten å forstyrre. En god kikkert, eller aller helst et teleskop, er nesten nødvendig for å få mest mulig utbytte av utsikten.

Sørsjøen kan by på spennende naturopplevelser både vår, sommer og høst. Aller mest livlig er det nok i mai og tidlig i juni, da mange fuglearter er innom for å ta en rast før de trekker videre til hekkeområdene. Vinteren er, naturlig nok, en mye roligere årstid, og bare noen få fuglearter har tilhold her på denne årstiden.

Til sammen er 94 fuglearter registrert i og ved Sørsjøen pr.

1.1.2009. Noen av disse er sjeldne gjester som kun er observert en eller noen få ganger, mens andre igjen er vanlige gjennom store deler av sommerhalvåret. Mange av disse kan du se fra tårnet. Særlig er flere av andefuglene lette å få øye på siden de tilbringer mye av tiden ute på den åpne vannflata. Vadefuglene ser du gjerne ved å kikke nøye langs vannkanten, mens mange av spurvefuglene har tilhold i krattskogen rundt vannet.

Utdrag fra fredningsforskriften

Du er velkommen til å besøke naturreservatet.

Følgende bestemmelser må du imidlertid merke deg:

- Vegetasjonen i vann og på land er fredet mot skade og ødeleggelse som ikke følger av tillatt ferdsel
- Pattedyr og fugler, herunder deres hi, reir og egg, er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelser som ikke følger av tillatt ferdsel
- Jakt, fangst og bruk av skytevåpen er forbudt.
- Hunder må ikke slippes ut i reservatet.
- Tekniske inngrep og forsøpling er forbudt.
- Motorisert ferdsel er forbudt.
- Camping, teltslagning og oppsetting av kamuflasjeinnretninger for fotografering er forbudt.

Fredningsbestemmelsene er ikke til hinder for:

- Ferdsel til fots.
- Jakt på hjortedyr etter den til enhver tid gjeldende viltlov og forskrifter.
- Bruk av hund under kontroll i forbindelse med utøvelse av tillatt jakt.
- Fiske etter den til enhver tid gjeldende innlandsfiskelov og forskrifter.
- Sanking av bær og matsopp.

Forvaltning

Det er ansatt oppsyn som blant annet skal se til at fredningsbestemmelsene for naturreservatet blir overholdt. Henvendelser angående Sørsjøen naturreservat kan rettes til Tynset kommune eller til Fylkesmannen i Hedmark.

Blåstrupe. Mer enn 30 arter av spurvefugler er observert i reservatet.

Tynset kommune 2009 ©

Tekst: Fylkesmannen i Hedmark, Hilde Aanes, Trond Haugskott ©

Foto og layout: Trond Haugskott ©

